باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	سؤالات امتحان نهایی درس : **فلسفه ۲**	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	تاریخ امتحان: **۲ / ۶ / ۱۳۹۹**	تعداد صفحه: **۲**
دانش آموزان **روزانه** سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره

الف) بخش الزامی

☑دانش آموز عزیز، به سؤالات ۱ تا ۱۷ ، جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.

۱	**تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام‌یک غلط می‌باشد:** الف) وجود وجه اختصاصی موجودات، و ماهیت وجه مشترک آنها می‌باشد. ب) دکارت می‌گوید تصور من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر نمی‌تواند از خودم باشد، زیرا من موجودی متناهی هستم. ج) از نظر کانت، اختیار و اراده نمی‌تواند ویژگی بدن مادی باشد.	۰/۷۵
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:** الف) نام یکی از فلاسفهٔ بزرگ اروپا که با فلسفهٔ ابن سینا آشنا بود، و نظریهٔ «فرق وجود و ماهیت» راپایهٔ برهان خود در خداشناسی قرار داد، ..... بوده است. ب) در قضیهٔ «عددپنج فرد است» رابطهٔ محمول با موضوع، رابطه‌ای ..... می‌باشد.	۰/۵
۳	**گزینهٔ درست را انتخاب کنید:** الف)حکمای ایران باستان، نخستین پرتو و مخلوق خداوند را چه نامیده‌اند؟ ۱) مزدا ۲) بهمن ب) به نظر کدام فیلسوف اروپایی دلایل اثبات وجود خداوند که صرفاً متکی بر عقل باشند، مردود هستند؟ ۱) هیوم ۲) دکارت	۰/۵
	به سؤال‌های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:	
۴	تعیین کنید که رابطهٔ وجود با هر یک از موارد زیر،«وجوبی» است یا «امکانی» یا «امتناعی» ؟ الف) دیو ب) شریک خدا	۰/۵
۵	دو فیلسوف اروپایی را که از تجربه‌های درونی و عشق و عرفان برای اثبات وجود خدا استفاده کرده‌اند، نام ببرید.	۰/۵
۶	دو کاربرد عقل را در فلسفه بنویسید.	۱
۷	افلاطون، عقلی را که انسان برای فهم امور باید به آن متصل شود، با دو عنوان یاد می‌کند، آنها را بنویسید.	۰/۵
۸	ارسطو بر اساس تقسیم عقل، علم و دانش را به دو دسته تقسیم می‌کند، آنها را نام ببرید.	۰/۵
	به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:	
۹	تفاوت حمل «شکل سه ضلعی» بر «مثلث» با حملِ «موجود» بر «مثلث» چیست؟ توضیح بدهید.	۱
۱۰	«واجب الوجود بالذات» را تعریف کنید.	۰/۷۵
۱۱	نظر فلاسفهٔ مسلمان را در مورد نحوهٔ درکِ «اصل علیت» بنویسید.	۱/۵
۱۲	«سنخیت علت و معلول» را با ذکر مثال تعریف کنید.	۱
۱۳	در پاسخ به این سوال که : آیا تحولات روی زمین از همان ابتدا به سمت پیدایش انسان بوده است یا نه؟ فلاسفه به دو دسته تقسیم می‌شوند. نظر هر دو دسته را به اختصار بنویسید.	۱/۵
	ادامهٔ سؤالات در صفحه دوم	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.karnoon.ir

باسمه تعالی

رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	سؤالات امتحان نهایی درس : **فلسفه ۲**	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: **۸ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	تاریخ امتحان: **۲ / ۶ / ۱۳۹۹**	تعداد صفحه: **۲**
دانش آموزان **روزانه** سراسرکشور در **نوبت شهریور** ماه سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد.)	نمره
۱۴	یکی از برهان‌های ارسطو را بر اثبات وجود خدا و مبدأ نخستین بنویسید.	۱
۱۵	برهان وجوب و امکان ابن سینا را شرح دهید.	۱/۵
۱۶	در دورهٔ اولِ حاکمیت کلیسا در اروپا، عقل چه جایگاهی داشت؟ توضیح دهید.	۱/۵
۱۷	نظر کانت را در مورد «کارکرد عقل» شرح دهید.	۱/۵
	ب) بخش انتخابی ☑دانش آموز عزیز جهت کسب ٤ نمره از سؤالات۱۸ تا ۲۵ ، **فقط** ٤ سؤال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.	
۱۸	نظریهٔ «امکان فقری» یا «فقر وجودی» را تعریف کنید.	۱
۱۹	رابطهٔ علیت را تعریف کنید و تفاوت آن را با سایر روابط بنویسید.	۱
۲۰	نتیجهٔ هر کدام از «اصل وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل سنخیت میان علت و معلول» را به ترتیب بنویسید.	۱
۲۱	دو مورد از معیارهای یک زندگی معنادار را بنویسید.	۱
۲۲	در فلسفهٔ اسلامی وظیفهٔ «عقل فعال» چیست و مقام آن نسبت به انسان مانند چیست؟	۱
۲۳	دو مورد از ویژگی‌های رئیس مدینهٔ فاضله را از نظر فارابی نوشته و بیان کنید که این ویژگی‌ها در چه کسانی وجود دارد؟	۱
۲۴	با توجه به فلسفهٔ سهروردی مفاهیم مقابل را تعریف کنید: الف) حکیم متألّه ب) مشرق جهان	۱
۲۵	دو مورد از منابع حکمت متعالیه را بنویسید.	۱
	جمع نمره	۲۴

سربلند و پیروز باشید.

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.Kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه : **۲**	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹ / ۶ / ۲**	
دانش آموزان **روزانه** سراسرکشوردر **شهریور ماه** سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) بخش الزامی	
۱	الف) غلط ص ۳ ب) درست ص ۳۵ ج) درست ص۳۷ هر مورد ۰/۲۵	۰/۷۵
۲	الف) توماس آکوئیناس ص ۶ ب) وجوبی ص ۱۰ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۳	الف) ۲) بهمن ص ۳۳ ب) ۱) هیوم ص ۳۶ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف) امکانی ب) امتناعی ص۱۱ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۵	ویلیام جیمز - برگسون (یا فیلسوفان دیگری که در کتاب نام برده شده اند.) ص ۳۸ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۶	۱-قدرت تفکر و استدلال ۲-موجوداتی مجرد و برتر از عالم ماده ص ۵۰ هر مورد ۰/۵	۱
۷	عقل کلی - عقل جهانی ص ۵۲ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۸	علم عملی - علم نظری ص ۵۳ هر مورد ۰/۲۵	۰/۵
۹	در عبارت«مثلث شکل سه ضلعی است» حمل شکل سه ضلعی بر مثلث یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. ۰/۵ اما حمل وجود بر مثلث در عبارت مثلث موجود است، رابطهٔ ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. ۰/۵ ص ۵	۱
۱۰	واجب الوجود بالذات: همان ذاتی است که وجود برایش ضرورت دارد ۰/۲۵ و این ضرورت از ناحیهٔ خود آن ذات است، ۰/۲۵ نه از ناحیهٔ یک امر بیرونی. ۰/۲۵ ص ۱۲	۰/۷۵
۱۱	به نظر آنها اصل علیت یک قاعدهٔ عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید ۰/۵ زیرا هر دادهٔ تجربی، خود مبتنی بر این قاعده است ۰/۲۵ آنان می‌گویند همینکه ذهن انسان متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، در می یابد که پدیده‌ها خود بخود بوجود نمی‌آیند. ۰/۵ این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد. ۰/۲۵ ص ۱۹	۱/۵
۱۲	انسان علاوه بر این که درک می‌کند که هر حادثه علتی دارد، درک می‌کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید، بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. ۰/۵ مثلا برای باسواد شدن باید درس خواند. ۰/۵ (یا هر مثال درست دیگر) ص ۲۰	۱
۱۳	یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علة العلل معتقدند ۰/۲۵ می‌گویند هر فرایند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می کند و سرمنزلی تعیین شده دارد. ۰/۵ یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علة العلل معتقد نیستند، ۰/۲۵ غایتمندی زنجیرهٔ حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرایندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می آورند که از پیش تعیین و پیش بینی نشده است. ۰/۵ ص ۲۷	۱/۵
۱۴	نمی شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد بدون اینکه موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد. (یا برهان دیگر ارسطو) ص ۳۴	۱
۱۵	وقتی به موجودات جهان نگاه می‌کنیم می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم مساوی هستند، یعنی ذاتا ممکن الوجود می‌باشند. ۰/۵ ممکن الوجود بالذات برای خروج از حالت تساوی نیازمند واجب الوجود بالذات است. ۰/۵ پس موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته‌اند که آنها را پدید آورده است. ۰/۵ ص ۴۳	۱/۵
۱۶	در این دوره بزرگان کلیسا دخالت عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند، ۰/۵ حتی برخی عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند. ۰/۵ ایمان قوی را از آنِ کسی می‌دانستند که در برابر شبهه‌های عقل بایستد. ۰/۵ ص ۵۳	۱/۵

www.konoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **فلسفه ۲**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی** **علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	تعداد صفحه : **۲**	تاریخ امتحان : **۱۳۹۹ / ۶ / ۲**	
دانش آموزان **روزانه** سراسرکشوردر **شهریور ماه** سال **۱۳۹۹**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۷	به نظر کانت مفاهیمی مانند وجود، ضرورت، امکان و علیت، ساختار ذهن انسان‌اند ۰/۵ عقل و ذهن، اشیاء خارجی را در این ساختار درک می کند ۰/۵ او عقل را به امری بدل کرد که مفاهیم ذهنی را شناسائی می‌کند. ۰/۵ ص ۵۴	۱/۵
	ب) بخش انتخابی **مصحّح گرامی، اگر دانش آموز به بیش از ۴ سؤال انتخابی پاسخ داده باشد، فقط ۴ سؤال اول را تصحیح نمایید.**	
۱۸	اگر به واقعیات نگاه کنیم، می‌بینیم که این واقعیات عین وابستگی و نیازند. ملاصدرا این وابستگی را امکان فقری یا فقروجودی نامید. ۰/۵ این فقر و نیاز باید به منبعی متصل باشد که از غنای ذاتی برخوردار است و آن غنی بالذات همان خداوند است. ۰/۵ ص ۱۳	۱
۱۹	رابطه‌ای وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است. ۰/۵ مانند رابطهٔ دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس رابطهٔ دوستی برقرار می‌گردد. ۰/۵ ص ۱۶	۱
۲۰	تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی ۰/۵ – نظم و قانونمندی میان پدیده ها ۰/۵ ص ۲۵	۱
۲۱	جهان را غایتمند بیابد وآن را توضیح دهد. ۰/۵ – انسان را موجودی هدفمند بشناسد و آن هدف را مشخص کند. ۰/۵ (یا هر یک از موارد دیگر) ص ۴۴	۱
۲۲	این عقل عامل فیض رسانی به عقل انسان‌ها است. ۰/۵ نسبت آن مانند آفتاب است به چشم. ۰/۵ ص ۵۹	۱
۲۳	روحی بزرگ و سرشتی عالی داشته باشد ۰/۲۵ به عالی‌ترین درجات تفکر و تعقل رسیده باشد. ۰/۲۵ در پیامبر ۰/۲۵ و امامان ۰/۲۵ ص ۷۲	۱
۲۴	الف) حکیم متاله: کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته. ۰/۵ ص ۷۹ ب) مشرق جهان: نور محض یا محل فرشتگان مقرب است. ۰/۵ ص ۸۰	۱
۲۵	۱– فلسفه مشاء، بخصوص اندیشه‌های مستدل ابن سینا ۰/۵ ۲– حکمت اشراق، اندیشه‌های سهروردی ۰/۵ ص ۸۵ (یا هر یک از دو مورد دیگر)	۱
	جمع نمره	۲۴

سربلندی شما دردنیا و آخرت آرزوی ماست.